

Slutrapport. Kunskapsunderlag för näringsutveckling.....	2
1. Sammanfattning	2
2. Bakgrund	3
3. Projektbeskrivning	4
Projektbeskrivning	4
Seminarium i Strömstad 17 november.....	4
Arbetsseminarium Årjäng 18 januari	4
Seminarium i Dals-Ed 27 maj.....	4
Statistik.....	5
Kontakter.....	5
Målgrupp.....	5
Resultat och resultatindikatorer samt effekter	6
Övrigt	6
4. Indikatorer	7
5. Projektets påverkan på de genomgående/horisontella kriterierna.....	8
Gränsregionalt mervärde.....	8
Bättre miljö	8
Jämställdhet mellan kvinnor och män.....	8
Etnisk mångfald och integration	8
6. Informationsinsatser och skyltning	9
7. Bilageförteckning.....	9

Länsstyrelsen i Jämtlands län Strukturfonderna
Ank. 2010 -08- 2 6
Dnr R30441-49-09

geer

EE

Slutrapport. Kunskapsunderlag för näringsutveckling.

1. Sammanfattning

För ett framgångsrikt planerings- och utvecklingsarbete i kommuner och regioner/fylken i gränsregionen finns ett behov av egen kompetens i att tolka statistik och göra goda analyser. Detta projekt syftar till att identifiera intressenter och dra upp riktlinjerna för ett huvudprojekt med sådan inriktning. Ett antal seminarier/workshops har genomförts, statistik har tagits fram och många kontakter har tagits. En analysrapport kommer att presenteras. Efter projektperioden kommer arbetet med att formulera ansökan till ett huvudprojekt att vidta.

2. Bakgrund

Bakgrunden till projektet är ett ökat behov av goda analyser i planerings- och tillväxtarbetet i kommuner och regioner/fylke på båda sidor av gränsen. I ett tidigare projekt togs de första uppgifterna om gränspendlingen Norge/Sverige fram. Nu finns ett basutbud av data i den Nordiska gränsregionala databasen (www.statnord.org). I detta tidigare projekt utvecklades även ett nätverk av kontakter mellan planerare i kommuner och region/fylke i gränsregionen genom utbildning och gränsöverskridande samarbete i projektform. Ett kommande huvudprojekt syftar till att bygga upp och utveckla kompetensen i att tolka statistik och göra goda analyser som underlag i planerings- och utvecklingsarbetet i regionen.

Østfold fylkeskommune är norsk projektägare och Västra Götalandsregionen svensk. Medfinansiärer är Akershus Fylkeskommune, Region Värmland och Gränskommittéen Østfold/Norra Bohuslän/Dalsland. Projektperioden är ett år, 2009-07-01—2010-06-30. Projektet har en budget på 500 000 NKR och 500 000 SEK. Akershus Fylkes Kommune och Region Värmland är nya partners.

ker EG

3. Projektbeskrivning

Projektbeskrivning

Syftet med projektet är att identifiera intressenter och bedriva förankringsarbete för ett kommande huvudprojekt. Huvudprojektets preliminära syfte är att identifiera viktiga framgångsfaktorer i tillväxtarbetet genom att ta tillvara och utveckla den egna kompetensen i analysfrågor. Kostnadsfördelningen mellan olika aktiviteter i projektet överensstämmer med budget.

Seminarium i Strömstad 17 november

En första workshop genomfördes i november 2009 i Strömstad, program se bil.1. Drygt ett 40-tal personer från främst Fyrbodalsområdet och Østfold deltog. Rubrikerna under dagen var

- vilka utmaningar finns i arbetet för tillväxt i vår gränsregion,
- om Norge och Sverige som två nationer i samverkan,
- vad vet vi idag om gränsregionens tillväxtförutsättningar,
- den nya nordiska gränsregionala databasen och samarbete mellan de nationella statistikbyråerna
- närheten till Sverige/Norge från ett kommunalt- och fylkeskommunalt perspektiv

Det stora intresset för att delta tolkade vi som ett behov av att arbeta vidare för att på ett ändamålsenligt sätt ta tillvara gränsregionens hela tillväxtpotential.

Arbetsseminarium Årjäng 18 januari

Ett arbetsseminarium genomfördes i januari i Årjäng, vilket resulterade i en SWOT-analys av gränsregionalt samarbete, bil 2. De möjligheter som listades var t.ex. att gemensamt utveckla arbetsverktygen, en ökad attraktionskraft och positiv befolkningsutveckling, gemensamt nyttjande av utbildningsutbud och annan service som vård- och omsorgstjänster över gränsen, utveckling av shopping/upplevelsenäring och en utbyggd infrastruktur. Hoten handlade om effekter av kunskapsbrist och brist på politisk vilja. Diskussionen handlade även om hur gränsregionen definieras. Det finns dels en tight gränsregion där vardagslivet innebär kontakter och rörelser över gränsen och dels en större region (Oslo- Göteborg) där samverkan har andra förtecken. SWOT-analysen är ett värdefullt hjälpmedel för att arbeta vidare med huvudprojektets projekttidé.

Ett syfte med dagen var att aktivt involvera nya intressenter i gränsregionen. Ett drygt 10-tal politiker och tjänstemän, många från Värmland deltog.

Seminarium i Dals-Ed 27 maj

En andra workshop genomfördes i Dals-Ed i maj. Ett 25-tal personer, statistiker från de nationella statistikbyråerna, forskare, politiker samt tjänstemän från lokal och regional nivå deltog. Vid workshopen presenterades ny statistik om näringslivet och kompetensförsörjning och bakgrunden till begreppen lokala arbetsmarknader och regionförstoring redovisades utifrån en rapport från SCB. Olika metoder att redovisa gränshandels storlek presenterades från SSB och Handels utredningsinstitutet. Bredden i deltagarnas kompetens bidrog till ett

värdefullt utbyte av tankar och idéer om tillväxtens villkor och möjligheter. Denna dialog är nu ett viktigt inspel i kommande arbete med att utveckla projektidén till huvudprojektet.

Statistik

Vi har via SCB upphandlat statistik om näringslivet och arbetsmarknaden från statistikbyråerna i de två länderna. Den officiella statistiken från de två länderna är inte tillräckligt detaljerad och jämförbar för att idag kunna göra goda analyser för planering och tillväxtarbetet. Den nordiska gränsregionala statistikdatabasen StatNord ger idag en grundläggande information om pendling över riksgrens, riktade flyttningar och befolkningens sammansättning. För integrations- och tillväxtarbetet i vår gränsregion behövs mer statistik om bl.a. näringslivets struktur, produktion och tillväxt samt sysselsättning och kompetens (utbud och efterfrågan). Den statistiken som tagits fram i detta projekt analyseras och en redovisning kommer att ske i separat rapport.

För att särskilt främja och ta tillvara gränshandels bidrag till utveckling i gränsregionen har kontakter med Handels Utredningsinstitut(HUI) inletts under projektperioden. HUI genomför under året en webbenkät om gränshandelns omfattning och utbredning. Ambitionen är att den nu pågående tillväxten baserad på handel/upplevelsenäringen blir långsiktig och hållbar.

Kontakter

Då Statnord, den nordiska gränsregionala databasen, släpptes i november 2008 med bl.a. ny statistik om gränsregional pendling 2007 producerade ett Pressinfo.

Ett stort antal kontakter har tagits och möten genomförts med tänkbara partners i ett kommande huvudprojekt. Möten och kontakter har genomförts med GO-samarbetet, ett projektinriktat arbete mellan Oslo kommune, Göteborgs Stad, Østfold och Akershus Fylkeskommun samt Västra Götalandsregionen för att Göteborg-Oslo-regionen ska vara en hållbar och attraktiv region i Europa. Vi har anordnat ett möte med projektet Å gjøre regionale forskjeller til styrke(CERUT) där vi informerade varandra om våra respektive projekt för att se hur de kan komplettera varandra. Gränskommittén Bohuslän/Dalsland/Østfold ser behovet av att marknadsföra regionen och har ett intresse av att delta i fortsatt arbete.

Kontakter med ARKO-regionen, NordVärmland-Glämdal pågår. Sysselsättningsnivån i många värmländska kommuner längs gränsen påverkas starkt av pendlingen till Norge. Med användning av det svenska begreppet lokal arbetsmarknad på kommuner i Norge och Sverige blir Oslo en lokal arbetsmarknad där vissa värmländska gränskommuner ingår.

Vi har deltagit i utvecklingsarbetet med den nordiska gränsregionala databasen och då förutom med statistikbyråerna i de två länderna även utvecklat kontakter med Öresundsregionen.

Målgrupp

Målgruppen för projektet är tänkbara intressenter i ett kommande huvudprojekt, t.ex. kommuner, region/fylke och delregioner, olika regionala organisationer och verksamheter på tvärs av gränsen. Vid den första workshopen deltog bara en kommun från Värmland. För att nå fler anordnades i januari arbetsseminariet i Årjäng. Bland 10-talet deltagare fanns tre värmländska kommuner representerade.

Resultat och resultatindikatorer samt effekter

Tre seminarier har genomförts i stället för två som planerat. Tanken har varit att vara synlig i hela det geografiska område som projektet omfattar och att ge möjlighet till så många som möjligt att delta. Fler personer än beräknat har deltagit i aktiviteter.

Tidigare upparbetade och nya kontakter med kommuner, regionala organisationer och vissa branschorgan har löpt under hela projektperioden. I Østfold och Västra Götaland finns sedan tidigare kontakter medan arbetet i Akershus och Värmland har bedrivits från en annan utgångspunkt.

Det stora deltagandet i aktiviteter och uttalade viljeinriktningarna från ett stort antal intressenter talar för att projektets mål om att identifiera intressenter för ett huvudprojekt har uppnåtts. Region Värmland har dock i samråd med kommunerna uttalat att man inte avser att delta i ett kommande huvudprojekt. Motivet är delaktighet i annat arbete som tangerar detta projekt samt att de värmländska kommunerna inte anser att de hade möjlighet att avsätta personella resurser.

Övrigt

Projektgruppen har haft nio telefonmöten och fyra fysiska möten under året. Regelbundet informations- och erfarenhetsutbyte har skett med de två statistikbyråerna och arbete i andra gränsregioner, främst Öresund.

kar CG

4. Indikatorer

Notera att indikatorer både för A (Ekonomisk tillväxt) och B (Attraktiv livsmiljö) kan förekomma i ett projekt.	Antal enligt projektbeslut	Resultat vid projekt-slut	Kommentarer
Antal kvinnor 15- 24 år som deltar i projektet.	1	0	Projektets huvudfokus är partners i ett kommande huvudprojekt
Antal kvinnor yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i projektet.	19	24	
Antal män 15- 24 år som deltar i projektet.	1	0	”
Antal män yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i projektet.	19	37	
Antal deltagande företag med kvinnligt ägande som deltar i projektaktiviteter.	2	0	”
Antal deltagande företag med manligt ägande som deltar i projektaktiviteter.	2	0	”
Antal deltagande företag med mixat ägande som deltar i projektaktiviteter.	2	0	”
Resultat indikatorer			
(A) Antal formella gränshinder som projektet bidrar till att undanröja.	0	1	Pådrivande för att utveckla statistik om pendlare över riksgrens i Norden

ker 00

5. Projektets påverkan på de genomgående/horizontella kriterierna

Gränsregionalt mervärde

Västra Götalandsregionen och Region Värmland har i sitt arbete med regionbildningsprocessen Västra Götaland/Värmland erhållit analysunderlag från projektet. GO-samarbetet har fått statistik för att ta fram "Facts and figures" till sin årsberättelse och tillväxtsektariatet i Fyrbodalen har fått tillgång till statistik för sitt arbete med infrastrukturplaneringen i gränsregionen. Alla dessa processer syftar till att främja integration och hållbar tillväxt och utveckling i området.

Bättre miljö

Bland tänkbara områden att arbeta med i ett kommande huvudprojekt finns miljöpåverkan, miljöstatistik och miljöräkenskaper. Arbetet i projektgruppen har för att minska miljöpåverkan i stor utsträckning bedrivits genom telefonmöte.

Jämställdhet mellan kvinnor och män

Statistik redovisas och analyseras efter kön. Fördelningen kvinnor/män på projektets aktiviteter har varit 40/60.

Etnisk mångfald och integration

I projektets aktiviteter har 15 norrmän och 46 svenskar deltagit. Aspekterna etnisk mångfald och integration har så långt möjligt beaktats i genomförandet av projektet.

ker EB

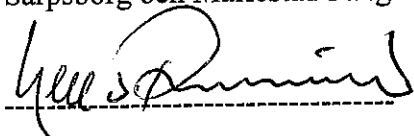
6. Informationsinsatser och skyltning

Inbjudningar till workshops har försetts med programmets logotyp. Från workshopen i november rapporterade Strömstads Tidning och NRK. Ett ytterligare antal pressklipp finns bl.a. från publiceringen av gränsregional pendlingsstatistik 2007 i november 2009. Kommande analysrapport baserad på statistik upphandlad i projektet kommer att distribueras brett till olika intressenter, lokalt, regionalt, nationellt och transnationellt.

7. Bilageförteckning

- Bil 1. Inbjudan 17 november 2009
- Bil 2. Kunskapsunderlag för näringslivsutveckling. SWOT-analys
- Bil 3. Inbjudan 27 maj 2010
- Bil 4. Pressklipp

Sarpsborg och Mariestad i augusti 2010

Kjell Rennesund
Østfold fylkes kommune

Christina Christiansson
Västra Götalandsregionen

